

ISMET HADŽIĆ

"KOKTEL"

ENDI VORHOL I JA

1903. – 2023.
za sreću doma i naroda
za sreću domaćina i gostitelja
za sreću domaćina i gostitelja
1: سرحه دوما ای نا،
za sreću doma i naroda

GALERIJA PREPOROD
KREATIVNI CENTAR VIZUELNIH UMJETNOSTI

SARAJEVO, OKTOBAR 2023.

MOJ GOST

OTKUDA JA, ENDI VORHOL, NA IZLOŽBI SLIKA ROŽAJSKOG SLIKARA ISMETA HADŽIĆA?

Priča je jednostavna: Vorhol je svjetski poznato ime, slikar svjetskih makro zvijezda (između ostalog i glumice Merilin Monro, kao i markentiškog proizvoda konzerve Kembel supa). Vorhol je rođen u Pitsburgu (SAD) 1928, a umro u Njujorku 1987. godine. Postao je poznat sa još nekoliko slikara po pokretanju slikarskog pravca nazvanog pop-art (popularna umjetnost).

A KO SAM JA (ISMET HADŽIĆ) ŠTO SLIKAMA ODGOVARAM SLAVNOM VORHOLU?

Prije nekoliko godina boravio sam kod sina u Njujorku. Obilazili smo muzeje, pa i svojevrzne buvljake. Na jednom od njih prodavao se originalan plakat sa izložbe Endija Vorhola na kojem su bile predstavljene modern ženske cipele, koje su djelovale kao odgovor na moje sirotinjske patika i opanaka, zatečenje u rožajskim šumama.

Ova dva svijeta (Vorholov i moj) srodna su po motivima tj. imenici obuća, drugih sličnosti nemaju.

ISMET HADŽIĆ

"KOKTEL"
ENDI VORHOLIJA

SARAJEVO, OKTOBAR 2023.

Organizator izložbe

za sreću doma i naroda
za sreću doma i naroda
за срећу дома и народа
за срећу дома и народа
za sreću doma i naroda
за срећу дома и народа

GALERIJA PREPOROD
KREATIVNI CENTAR VIZUELNIH UMJETNOSTI

ORGANIZOVANJE IZLOŽBE POMOGLO JE:
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA CRNE GORE

Za organizatora,
SANJIN KODRIĆ

Fotografije i grafičko oblikovanje,
ADNAN HADŽIĆ

Sonja Milićević

U potrazi za odbačenim cipelama

Obraćajući se svojevremeno kritičaru kojem je poverio izradu uvodnog teksta za svoju monografiju, Ismet Hadžić mu je između ostalog rekao: „da se razumijemo, ne želim pohvale i laske već, dubinsku analizu mog slikarsko-grafičkog rada. Nije obaveza da se ispuni brojka od 4-5 stranica. Može i manje, kao što može i više. Približi se malo mom umjetničkom biću. Znam da možeš, inače ne bi mi ni palo na pamet da ti ponudim to važno učešće u formiranju suda o mom djelu.“

Letos, kada me je Ismet Hadžić pozvao, izrazivši želju da pogledam njegov tematski opus slika i grafika i da o njemu izreknem svoje mišljenje, setila sam se ovih njegovih reči. Obecanje, tada dato, da ću radove pažljivo pogledati i da ću o njima govoriti na otvaranju ove izložbe, zahteva ispunjenje, kao što nedvosmislenost njegovih očekivanja, zahteva iskren odgovor.

Dakle, poštovani posetioci i ljubitelji Hadžićevog dela, uvaženi Ismete, evo mog odgovora na dijalog sa Endijem Vorholom.

Najosnovnija stvar u vezi sa Hadžićevom „formulom“ likovne interpretacije cipela nije imitiranje, nije ni parafraziranje ili variranje već viđenog motiva, ona se zasniva na smeštanju autentičnog, izvornog sadržaja u kontekst savremenih zbivanja i važno je sredstvo kulturnog izražavanja i samoidentiteta.

Cipele, kao predmet umetnosti, poseduju „urođenu osobinu“ da govore o izrazitoj ličnosti svog vlasnika. Dosledno su korišćene kao motiv i reprezentacija sopstva kroz istoriju umetnosti, a najistaknutije od strane Van Goga, 80-ih godina XIX veka. Tačno vek kasnije, Vorholove serije cipela od dijamantske prašine (Diamond Dust Shoes), mogu se posmatrati kao odraz Vorholovog sopstva – kao majstora samoreprezentacije i konstrukta slike o sebi.

Između Vorholovih nemarno razbacanih po podu, elegantnih i ekstravagantnih cipela sa visokim potpeticama, rađenih sitoštamptom, uz pionirski dodatak dijamantske prašine, i jednostavne pučke, vidno iznošene obuće, samo je pronicljivo Hadžićevo oko moglo intuitivno uočiti neku, nama nejasnu vezu. Jasniji bi nam bio njegov dijalog sa Van Gogom i njegovim slikama starih parova cipela, za koje je nemački filozof Martin Hajdeger priznao, da bi mogao da locira ne samo životni svet onoga koji ih je nosio, već i njegove potencijalne emocionalne i fizičke borbe, nego što nam je jasan dijalog sa Vorholovim cipelama jarkih boja, koje oličavaju glamur, materijalnost i konzumerizam američkog načina života.

Kao razrešenje ove nejasnoće, može nam, donekle, poslužiti izjava samog Vorhola: „Radim cipele jer se vraćam svojim korenima“, lukavo iznoseći suštinu pop-

kulture, kao načina pružanja otpora nametnutom načinu života, istovremeno naglašavajući da je negovanje narodne tradicije ili bilo kog vida autentične i originalne kulture, nemoguć u modernim uslovima života.

U svetlu ove izjave, jasno nam je zašto i kako Vorholove cipele „povezuju umetnikovu spoljašnju reprezentaciju identiteta u umetničkoj zrelosti sa njegovim kulturnim poreklom i skromnim vaspitanjem od strane slovačkih roditelja imigranata.

A šta je sa Hadžićevim cipelama? Iz svega što je do sada rečeno i napisano, ali i iz onoga što znamo o Ismetu Hadžiću, izvodi se značajan zaključak, koji sam svojevremeno već iznela: Hadžić je kao Antež povezan sa tlom na koje je prvi put spustio stopala i načinio prve korake. On je u tom tlu duboko ukorenjen, nije morao da se „prilagođava okolini i da priziva slike u čaši hlorisane vode“ (kako je to u jednoj pesmi napisao njegov brat, Ibrahim). Hadžić je svoj na svome → Hajla je njegov pogled, a priroda njegov egzistencijalni habitat. On je poetski hroničar i tumač fizičke i duhovne istine o zavičajnom prostoru.

U neposrednom odnosu sa prirodom, čovekom i stvarima, gde se pejzaž nametnuo kao relativna konstanta u njegovom opusu, Hadžić u sliku (ili grafiku) unosi motive kroz koje, na poseban način, oslikava priče koje čovek postupcima oblikuje.

Imajući u vidu sve ovo, pažljivo pogledajmo Hadžićeve cipele. Na svakoj slici i grafici je samo jedna vidno iznošena cipela, patika, papuča, opanak, ..., a s obzirom da je svaka predstavljena (čitaj: pronađena) u prirodnom okruženju, očigledno i odbačena obuća. Eto dijaloga sa Vorholom – uramljene u raskošne ramove i one govore o konzumerizmu i produktima našeg potrošačkog društva, o identitetu ličnosti koji odslikav ponašanje današnjeg čoveka u određenoj sredini, ali i ono što je za Hadžića veoma važno i njegov odnos prema prirodi.

Pejzaž u svom prirodnom stanju odražava Boga kao svog tvorca; ali industrija i davanje prioriteta ekonomskom nad duhovnim su transformisali pejzaž i oduzeli ljudima njihovu osetljivost za ono malo lepota prirode, koje je još uvek ostalo. Cipele koje ljudi nose prekidaju fizičku vezu između naših stopala i zemlje po kojoj hodamo, ali i njihovo neadekvatno odbacivanje simbolizuje sve veće duhovno otuđenje od prirode i čovekovu nebrigu o njoj.

Cipele su svuda u našem društvu. Možete reći mnogo o nečijem ekonomskom stanju, modnom ukusu i identitetu, ako pogledate koje cipele nosi. Hadžić ih je sakupio na jednom mestu, otrgnuo iz prirode, predstavljajući nam na taj način svet koji se manje brine o topografiji zemlje i manje je pažljiv prema prirodi, zaboravljajući da su cipele natopljene običajnim i simboličnim značenjem. Na primer, skidanje cipala je znak poštovanja, posebno kada se ulazi u sveti prostor.

Ali, one se tamo ne ostavljaju iznošene i odbačene.

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 13, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 1, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 2, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 3, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 4, u/p

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 5, u/p

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 6, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 7, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 8, u/p

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 9, u/p

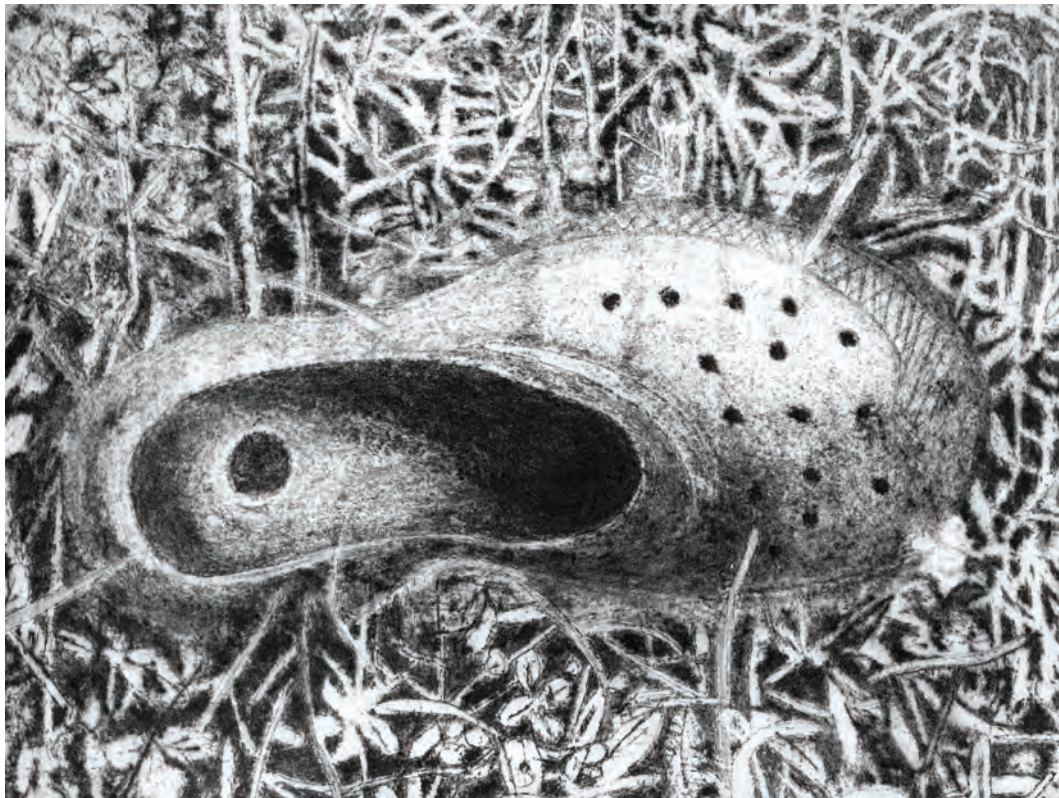
IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 10, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 11, u/p

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 12, u/p

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 1

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKJE KOLEKCIJE - 2

SUHA IGLA

IZ ROŽAJNE KOLEKCIJE - 3

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 4

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 5

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 6

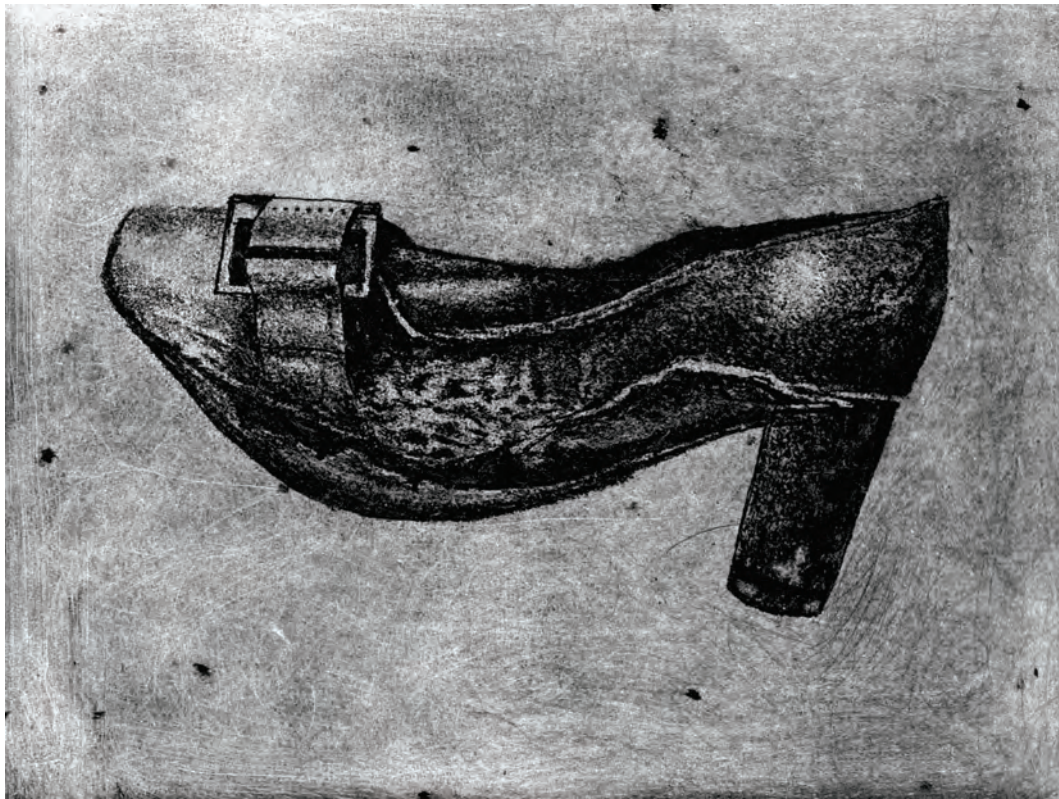
SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 7

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 8

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 9

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 10

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 11

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 12

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 13

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 14

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 15

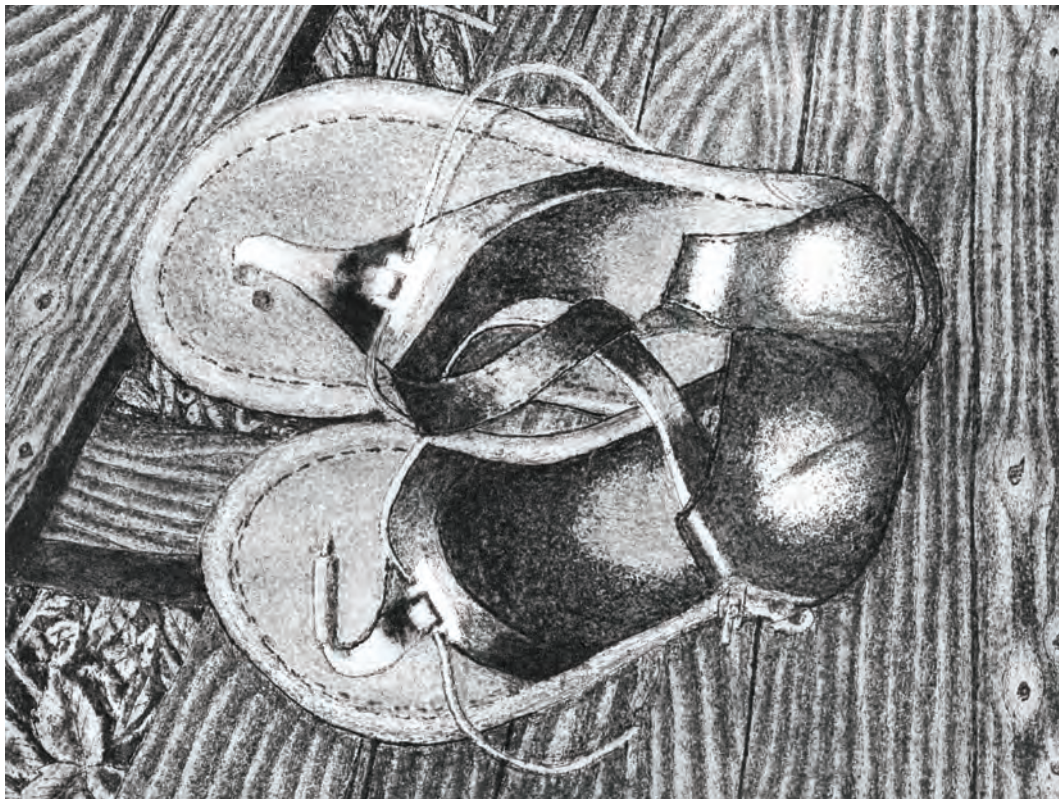
SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 16

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 17

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 18

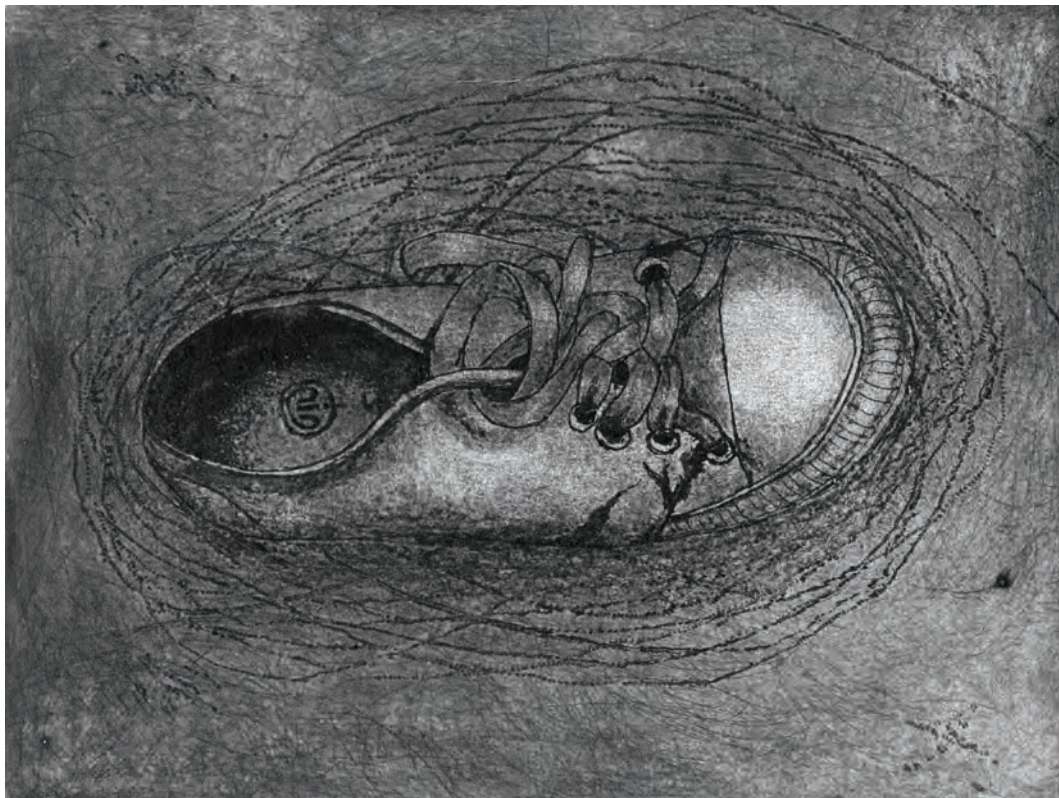
SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 19

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 20

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 21

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 22

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 23

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 24

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 25

SUHA IGLA

IZ ROŽAJSKE KOLEKCIJE - 26

BIOGRAFIJA

Ismet Hadžić je rođen u Rožajama 1947. godine. Akademiju likovnih umjetnosti diplomirao je u Prištini. Specijalizovao je slikarstvo u Moskvi kao stipendista fonda “Mošo Pijade”. Redovni je član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti Crne Gore, Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore od 1972. godine, Likovnog kluba “Kula” iz Rožaja i SULU-a.

Nagrade:

- Prva nagrada za slikarstvo OKSSO Rožaje
- Nagrada “30. septembar” Opštine Rožaje
- Prva nagrada Proljećnog salona u Novom Pazaru
- Druga nagrada za grafiku Bitolskog bijenala grafike
- Prva Evro-Azijska nagrada za grafiku “Buđenje sa umjetnošću”
- Nagrada za afirmaciju kulturnog identiteta Muslimana Crne Gore “Avdo Međedović”
- Više otkupnih nagrada

Učestvovao je u radu većeg broja kolonija, kako u zemlji, tako i u inostranstvu.

Do sada je imao 42 samostalnih i 320 kolektivnih izložbi, kako u zemlji, tako i u inostranstvu.

Koautor je pjesničko - grafičke mape “Posmatrač 2”

Izdavač
BZK "Preporod"
Branilaca Sarajeva br. 30, 71 000 Sarajevo
Tel.: + 387 33 483 590
Fax. : + 387 33 483 599
Web : www.preporod.ba
E-mail : info@preporod.ba

Za izdavača
Prof. dr. Sanjin Kodrić

Autor izložbe
Ismet Hadžić

Fotografije i grafička obrada
Adnan Hadžić

Štampa
TDP Sarajevo

Tiraž
100

ISBN

Sarajevo, 2023. godina

